

СХВАЛЕНО

Вченою радою КНЗ КОР
«Київський обласний інститут
післядипломної освіти
педагогічних кадрів»
(протокол від «09» червня 2026 р. № 8)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор КНЗ КОР «Київський
обласний інститут післядипломної
освіти педагогічних кадрів»

Віра РОГОВА
Наказ від «09» червня 2026 р. № 162

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
«СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ
БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В 9 КЛАСІ НУШ»
(Соціальна й здоров'язберезувальна освітня галузь)**

м. Біла Церква – 2026

Розробник програми: КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» (Лисенко Н.І, методист відділу загальної й середньої освіти КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»).

Напрямок підвищення кваліфікації

Сучасні підходи до навчання в Новій українській школі на рівні базової середньої освіти.

Розроблено на основі типової програми

Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують Державний стандарт базової середньої освіти, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.10.2022 № 904.

Термін дії програми

З 09.06.2026 до 09.06.2031.

Рецензенти

1. **Слободяник О.В.**, в.о. завідувача кафедри природничо-математичної освіти та технологій КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», канд.пед.наук.

2. **Качуровський В.С.**, методист НМК «Центр національно-патріотичного виховання» КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів».

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Завершальний етап базової середньої освіти в 9 класі НУШ вимагає від педагогів соціальної й здоров'язбережувальної галузі якісно нових підходів до організації освітнього процесу, оскільки підлітки 14-15 років перебувають у періоді активного професійного самовизначення, підвищеної чутливості до викликів безпеки та ментального здоров'я. Реалізація вимог оновленого Державного стандарту потребує системної трансформації діяльності вчителя: від переходу до практико-орієнтованого, проблемно-проектного та STEM-навчання до оволодіння інструментами глибинного навчання, підходів педагогіки партнерства та критеріального оцінювання компетентнісних досягнень учнів. Запропонована програма покликана озброїти педагогів сучасними методичними алгоритмами, моделями уроків та дієвим діагностичним інструментарієм, що забезпечить ефективний супровід випускників основної школи у формуванні стійких життєвих навичок, збереженні здоров'я, свідомому виборі освітньої траєкторії та готовності до безпечної життєдіяльності в умовах сучасного середовища.

Програма підвищення кваліфікації вчителів соціальної й здоров'язбережувальної освітньої галузі закладів загальної середньої освіти «Сучасні підходи до реалізації Державного стандарту базової середньої освіти в 9 класі Нової української школи: соціальна й здоров'язбережувальна освітня галузь» (далі – програма) спрямована на підготовку вчителів до роботи за новим Державним стандартом базової середньої освіти в контексті вимог законодавства, зокрема Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»; виконання заходів державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», з урахуванням положень: постанов Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року №988-р «Про затвердження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників»; наказів Міністерства освіти і науки України; Професійний стандарт за професіями «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (від 29.08.2024 № 1225), «Про затвердження концептуальних засад освітніх галузей та дорожньої карти реалізації концептуальних засад освітніх галузей на 2025-2030 роки» (від 20.08.2025 №1163), «Про затвердження Концептуальних засад реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї)» (від 10.10.2024 №1451), «Про затвердження Типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням» (від 26.05.2025 №765), інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність вчителя та з урахуванням європейського вектора розвитку освіти України, стратегії реформування галузі освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у галузі освіти та професійного розвитку педагогів.

Цільова група: учителі інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» 9-х класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують реалізацію державного стандарту базової середньої освіти в другому циклі базової середньої освіти (базове предметне навчання).

Обсяг (тривалість): 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації програми. Реалізація програми передбачає залучення фахівців, які мають відповідну фахову та методичну підготовку з питань реалізації Державного стандарту базової середньої освіти, сучасних підходів до викладання предметів та курсів соціальної й здоров'язбережувальної освітньої галузі, а також оцінювання результатів навчання учнів. Практична складова програми орієнтована на виконання професійно спрямованих завдань, моделювання педагогічних ситуацій та кейсів з безпеки й добробуту, використання STEM-підходів, розробку конструктивних уроків, обмін педагогічним досвідом та професійну рефлексію. Для виконання окремих практичних завдань передбачається використання слухачами цифрових пристроїв із доступом до мережі Інтернет.

Форма підвищення кваліфікації: інституційна (очна, дистанційна) за змішаною формою навчання; дистанційний етап проводиться в синхронному режимі (онлайн).

Мета підвищення кваліфікації: розвиток професійних компетентностей учителів соціальної й здоров'язбережувальної освітньої галузі ЗЗСО щодо реалізації вимог Державного стандарту базової середньої освіти, упровадження сучасних підходів до навчання предметів і курсів галузі та забезпечення підготовки здобувачів освіти до безпечної життєдіяльності й усвідомленого вибору профілю подальшого навчання.

Завдання підвищення кваліфікації:

- актуалізувати знання щодо нормативно-правових засад реалізації Державного стандарту базової середньої освіти та концепту НУШ на завершальному етапі базового предметного навчання в 9 класі;

- розглянути методичні засади й алгоритми застосування сучасних підходів до навчання (проблемно-проектного, практико-орієнтованого, STEM-освіти, глибинного навчання) та удосконалити вміння їх застосовувати в освітньому процесі предметів та курсів галузі;

- розвинути готовність до проектування та моделювання сучасних уроків інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» (із розробкою відповідних конструктивних уроків для різних форм організації освітнього процесу);

- опанувати критеріальний підхід для оцінювання й діагностики компетентнісних результатів навчання дев'ятикласників;

- удосконалити вміння застосовувати інструменти педагогіки партнерства, ненасильницького спілкування та методики підтримки ментального здоров'я підлітків;

- розвинути здатність здійснювати профорієнтаційний супровід дев'ятикласників та сприяти їхньому свідомому професійному самовизначенню у позиції педагога-фасилітатора й тьютора.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

предметно-методична (А2), компетентність педагогічного партнерства (Б3); організаційна (Г2); оцінювально-аналітична (Г3).

Очікувані результати навчання:

- знання нормативно-правових засад реалізації Державного стандарту базової середньої освіти в контексті сучасних підходів до навчання;
- уміння проєктувати та моделювати уроки предметів та інтегрованих курсів освітньої галузі на основі сучасних підходів до навчання;
- здатність застосовувати формувальне оцінювання та здійснювати оцінювання результатів навчання учнів за групами результатів;
- оволодіння навичками педагогіки партнерства та алгоритмами ефективної взаємодії зі здобувачами освіти;
- готовність до професійної рефлексії та саморозвитку;
- спроможність створювати безпечне освітнє середовище, що сприяє формуванню усвідомленого вибору учнями профілю навчання.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації

Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах компетентнісного підходу та передбачає визначення рівня засвоєння теоретичних знань, сформованості практичних умінь, здатності застосовувати набуті знання у професійній діяльності та здійснювати рефлексію власного навчання.

Результати навчання за програмою оцінюються за 100-бальною шкалою.

Максимальна кількість балів розподіляється за видами навчальної діяльності таким чином:

- виконання практичних завдань — 50 балів: повнота та правильність виконання завдань, доцільність застосування запропонованих методів та інструментів, здатність використовувати набуті знання для розв'язання практичних професійних завдань;
- підсумкове тестування — 40 балів: правильність відповідей на тестові завдання; прохідний поріг — не менше 70 % правильних відповідей;
- підсумкова рефлексія — 10 балів: осмислення результатів власного навчання, визначення можливостей практичного застосування набутих знань і вмінь у професійній діяльності. Рефлексія здійснюється з використанням Google Форми.

Критерії оцінювання результатів навчання:

90–100 балів — високий рівень: слухач/слухачка демонструє системне розуміння змісту програми, успішно виконує практичні завдання, обґрунтовано застосовує набуті знання та вміння у професійних ситуаціях, здійснює змістовну рефлексію результатів навчання.

75–89 балів — достатній рівень: слухач/слухачка засвоїв/засвоїла основний зміст програми, виконує практичні завдання та демонструє здатність застосовувати набуті знання і вміння у професійній діяльності, допускаючи окремі неточності.

60–74 бали — середній рівень: слухач/слухачка демонструє базове розуміння змісту програми та часткову здатність застосовувати набуті знання і вміння під час виконання практичних завдань.

Менше 60 балів — недостатній рівень: результати навчання за програмою не досягнуті в обсязі, достатньому для успішного завершення навчання.

Для успішного завершення навчання за програмою слухач/слухачка має набрати не менше 60 балів зі 100 можливих та виконати підсумкове тестування з результатом не менше 70 % правильних відповідей.

Подальша підтримка, супровід

Після завершення навчання передбачено консультаційно-методичний супровід слухачів із питань реалізації Державного стандарту базової середньої освіти, підготовки учнів до усвідомленого вибору профілю навчання та впровадження сучасних підходів до навчання предметів і курсів галузі.

Слухачам забезпечується доступ до електронних навчально-методичних матеріалів, можливість отримання консультацій, представлення й обговорення авторських методичних розробок у професійній спільноті, обміну досвідом та участі в методичних і науково-практичних заходах Інституту.

Документ про підвищення кваліфікації.

За результатами успішного виконання програми видається свідоцтво про підвищення кваліфікації обсягом 30 годин / 1 кредит ЄКТС відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800.

Вартість – 450 грн.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено інтерактивні лекційні та практичні заняття, а також самостійна робота слухачів. Особливістю практичних занять є спільне виконання завдань, проведення досліджень, аналіз конкретних ситуацій і розв’язання професійних кейсів.

Самостійна робота передбачає опрацювання нормативно-правових і навчально-методичних матеріалів, аналіз методик, практик та модельних навчальних програм освітньої галузі, виконання професійно орієнтованих завдань, опрацювання сучасних підходів до навчання, використання цифрових ресурсів.

Контрольні заходи передбачають оцінювання результатів підвищення кваліфікації: перевірку теоретичних знань, оцінювання здатності застосовувати здобуті знання на практиці. Результати навчання за програмою оцінюватимуться за 100-бальною шкалою.

Зміст Програми структуровано за модульною системою, що забезпечує послідовний перехід від осмислення нормативно-правових і концептуальних засад реалізації Державного стандарту базової середньої освіти в 9 класі до практичного опанування сучасних підходів, інтегративних методів, технологій

оцінювання та принципів формування безпечного й здоров'язбережувального освітнього середовища.

Загальний обсяг Програми становить 30 годин (1 кредит ЄКТС): 6 годин – лекційні заняття, 16 годин – практичні заняття, 6 годин – самостійна робота, 2 години – контрольні заходи.

На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест. Учасники, які успішно пройшли навчання, склали підсумковий тест та заповнили форму самооцінювання, отримують сертифікат.

Назва навчальної теми	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. Професійна діяльність учителя в контексті реалізації сучасних підходів до навчання в НУШ					
Тема 1.1. Реалізація концепту НУШ на завершальному етапі базового предметного навчання. Компетентнісно-діяльнісний потенціал соціальної й здоров'язбережувальної галузі	2	–	1	–	3
Тема 1.2. Педагогіка партнерства у 9 класі: інструменти підтримки ментального здоров'я та психологічної безпеки підлітків	–	2	–	–	2
Тема 1.3. Організація профорієнтаційної діяльності в закладі освіти: роль педагога у професійному самовизначенні учнів	2		1	–	3
Разом за модулем 1	4	2	2	–	8
МОДУЛЬ 2. Організація освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти: сучасні підходи до навчання					
Тема 2.1. Сучасні підходи до навчання в соціальній й	–	2	–	–	2

здоров'язбережувальній освітній галузі					
Тема 2.2. Технологія проблемно-проектного навчання в соціальній й здоров'язбережувальній освітній галузі: алгоритми розробки та критерії успіху в 9 класі	—	2	1	1	4
Тема 2.3. Реалізація практико-орієнтованого навчання в соціальній й здоров'язбережувальній освітній галузі»	—	2	—	—	2
Тема 2.4. STEM-орієнтований підхід у навчанні: інструменти, кейси, міждисциплінарність	—	2	—	—	2
Тема 2.5. Глибинне навчання в НУШ: дидактичні інструменти розвитку критичного мислення й когнітивної гнучкості»	—	2	—	—	2
Тема 2.6. Діагностика компетентнісних результатів навчання в 9 класі НУШ: критеріальний підхід та інструменти оцінювання навчальних досягнень	—	2	2	—	4
Тема 2.7. Проектування уроку «Здоров'я, безпека та добробут» на засадах сучасних підходів та в умовах різних форм навчання	2	2	1	1	6
Разом за модулем 2	2	14	4	2	22

УСЬОГО	6	16	6	2	30
---------------	----------	-----------	----------	----------	-----------

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Професійна діяльність учителя в контексті реалізації сучасних підходів до навчання в НУШ

Тема 1.1. Реалізація концепту НУШ на завершальному етапі базового предметного навчання. Компетентнісно-діяльнісний потенціал соціальної й здоров'язбережувальної галузі

Заняття присвячене комплексному впровадженню концептуальних засад Нової української школи (НУШ) на завершальному етапі здобуття базової середньої освіти в межах соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі (СЗБОГ). У центрі уваги – розкриття компетентнісно-діялісного потенціалу предметів та курсів соціальної й здоров'язбережувальної освітньої галузі як ефективного інструменту формування цілісної особистості, готової до свідомого життєвого вибору, збереження власного здоров'я та активної соціокультурної діяльності.

Обговорюються питання специфіки завершального етапу базової освіти (трансформування концептуальних ідей НУШ відповідно до вікових та психологічних особливостей дев'ятикласників); шляхи реалізації діялісного підходу; формування ключових компетентностей та вимірювання динаміки їх розвитку на етапі завершення базового навчання.

Тема 1.2. Педагогіка партнерства у 9 класі: інструменти підтримки ментального здоров'я та психологічної безпеки підлітків

Заняття висвітлює практичні шляхи реалізації принципів педагогіки партнерства в умовах сучасних викликів, з якими стикаються дев'ятикласники (вікові кризи, підготовка до вибору подальшого освітнього траєкторії, стрес та невизначеність). Особливу увагу приділено створенню безпечного, підтримувального освітнього середовища через ненасильницьке спілкування, розвиток емоційного інтелекту та застосування дієвих технік психологічної самодопомоги й взаємопідтримки в системі «вчитель – учень – батьки».

Виявляються особливості психологічного профілю дев'ятикласників (сенситивність віку, загрози ментальному здоров'ю та маркери емоційного дефіциту чи стресу); рекомендується практичний інструментарій психологічної безпеки та ефективної комунікації з батьками підлітків для спільної підтримки дитини.

Тема 1.3. Організація профорієнтаційної діяльності в закладі освіти: роль педагога у професійному самовизначенні учнів

Заняття присвячено системному підходу до організації профорієнтаційної роботи в закладі загальної середньої освіти на етапі завершення базової школи. Висвітлюється трансформація ролі педагога від традиційного інформування про професії до рольової позиції ментора, тьютора та фасилітатора. Особливу увагу приділено сучасним діагностичним та інтерактивним методикам допомоги підліткам у свідомому виборі власної освітньо-професійної

траєкторії, аналізу ринку праці майбутнього та розвитку soft skills, необхідних для самореалізації.

Обговорюється сучасна профорієнтаційна парадигма (від простого вибору професії до побудови гнучкої кар'єрної траєкторії та готовності до навчання впродовж життя); алгоритми профорієнтаційного супроводу дев'ятикласників; практичні формати та інструменти профорієнтаційної роботи в закладі освіти.

МОДУЛЬ 2. Організація освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти: сучасні підходи до навчання

Тема 2.1. Сучасні підходи до навчання в соціальній й здоров'язбережувальній освітній галузі

Підхід як стратегія навчання, що поєднує в собі методи, форми, прийоми навчання. Основні характеристики компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, інтегративного, середовищного підходів. STEM-орієнтований підхід у навчанні предметів. Зміна пріоритетів в освітньому процесі від накопичення знань до розвитку життєвих навичок.

Заняття розкриває методичні засади та практичні алгоритми застосування провідних підходів у соціальній й здоров'язбережувальній освітній галузі. Учасники розглянуть, як перетворити теоретичні знання про безпеку, здоров'я та добробут на реальні практичні проєкти, ситуаційні вправи та дієві життєві навички (life skills), що вирішують актуальні проблеми підлітків. Особливу увагу приділено середовищному підходу, де вчитель виступає модератором безпечного освітнього простору, що стимулює активність, співпрацю та відповідальну поведінку учнів.

Тема 2.2. Технологія проблемно-проєктного навчання в соціальній й здоров'язбережувальній освітній галузі: алгоритми розробки та критерії успіху в 9 класі

Проблемне навчання: сутність, механізми та освітні інструменти. Навчальна проблема та проблемна ситуація на уроках інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут». Проєктне навчання: сутність, переваги, етапи та планування навчального проєкту. Спільні й відмінні характеристики проблемного та проєктного навчання.

Розкриваються методичні засади та практичні алгоритми застосування технології проблемно-проєктного навчання на уроках предметів та інтегрованих курсів соціальної й здоров'язбережувальної освітньої галузі в 9 класі. Особливу увагу приділено: трансформувannya навчального матеріалу в реальні кейси, що стимулюють критичне мислення; поетапному конструюванню проєктів – від формулювання проблемного питання до вибору прозорих критеріїв оцінювання проєктної діяльності.

Тема 2.3. Реалізація практико-орієнтованого навчання в соціальній й здоров'язбережувальній освітній галузі»

Сутність та методичні засади практико-орієнтованого навчання як основи для формування здоров'язбережувальної та безпекової компетентностей.

Заняття присвячено висвітленню системного підходу до реалізації прикладного спрямування навчального процесу в соціальній й здоров'язбережувальній галузі. Розглядаються сучасні методики, що дозволяють трансформувати теоретичні знання з безпеки, добробуту та здоров'я у стійкі моделі повсякденної поведінки й практичні життєві навички (life skills). Особливу увагу приділено конструюванню ситуативних завдань, моделюванню реальних життєвих сценаріїв, симуляційним вправам та алгоритмам дій у надзвичайних чи нестандартних ситуаціях.

Обговорюється методичний арсенал практико-орієнтованого уроку, організація безпечного освітнього простору для практичних відпрацювань та оцінювання рівнів сформованості дієвих навичок та поведінкових моделей учнів.

Тема 2.4. STEM-освіта: інтегрований підхід до вивчення предметів соціальної й здоров'язбережувальної освітньої галузі

Заняття присвячене комплексному огляду та практичному застосуванню методології STEM/STEAM як ефективного інструмента інтеграції в межах соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі (інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут», «Підприємництво і фінансова грамотність»). Освітній фокус спрямовано на те, як перетворити теоретичні правила безпеки, екології та здорового способу життя на прикладні дослідницько-конструкторські проєкти підлітків.

Основні питання та інструменти, що розглядаються: інтерактивні STEM-методики (використання кейс-методів, наукових міні-досліджень, елементів побутового конструювання та математичних розрахунків); проєктна діяльність (розробка контекстних (життєвих) STEM-проєктів, спрямованих на розвиток критичного мислення та винахідництва; алгоритми дослідження та збору даних (вивчення методів моніторингу чинників здоров'я за допомогою доступних цифрових датчиків, смартфонів, побудови графіків і діаграм та аналізу статистичних даних); дизайн-мислення та соціальний стартап (застосування інженерного підходу для створення корисних соціальних продуктів, розрахунку їхньої фінансової ефективності та презентації результатів (адвокація здорового способу життя).

Формувальне оцінювання у STEM: критерії оцінювання наскрізних умінь, командної роботи та індивідуального прогресу учнів під час виконання інтегрованих завдань.

Тема 2.5. Глибинне навчання в НУШ: дидактичні інструменти розвитку критичного мислення й когнітивної гнучкості

Заняття розкриває концептуальні та дидактичні засади глибинного навчання (Deer Learning) як переходу від поверхневого запам'ятовування фактів до усвідомленого розуміння, аналізу та практичного застосування знань у нових ситуаціях. Учасники розглянуть сучасні педагогічні стратегії та методичні інструменти, які стимулюють аналітичне бачення учнів, розвивають когнітивну гнучкість, уміння працювати з суперечливою інформацією та приймати зважені, обґрунтовані рішення в умовах швидкозмінного світу.

Особлива увага приділяється порівняльному аналізу підходів «Поверхнєве / Глибинне навчання» та їхньому впливу на тривале засвоєння навичок і формування компетентностей.; конструювання навчальних завдань шляхом перетворення стандартного матеріалу на завдання для глибинного опрацювання.

Тема 2.6. Діагностика компетентнісних результатів навчання в 9 класі НУШ: критеріальний підхід та інструменти оцінювання навчальних досягнень

Заняття присвячене комплексному впровадженню системи діагностики та оцінювання навчальних досягнень дев'ятикласників на завершальному етапі здобуття базової середньої освіти відповідно до вимог Державного стандарту та концепції Нової української школи (НУШ). Основний акцент робиться на практичному застосуванні критеріального підходу для об'єктивного вимірювання не лише знаннєвого компонента, а й рівня сформованості ключових компетентностей і наскрізних умінь випускників основної школи.

На занятті надаються рекомендації щодо: критеріальної гармонізації (узгодження обов'язкових результатів навчання, визначених освітньою програмою, із чіткими критеріями оцінювання для забезпечення валідності, прозорості та об'єктивності діагностичних процедур); діагностичного інструментарію (актуалізація та підбір ефективних методів перевірки компетентнісних результатів – стандартизованих ситуаційних завдань, компетентнісних тестів, захисту індивідуальних і групових проєктів та оцінювання реальних життєвих кейсів); моніторингового планування (практичні моделі, матриці та шаблони для розробки специфікацій діагностичних робіт, ведення обліку результатів навчання та формування підсумкового оцінювання (свідоцтва досягнень) випускників 9 класу); прогностичної рефлексії (вивчення підходів до аналізу результатів діагностики задля коригування освітньої траєкторії здобувачів освіти, розвитку їхнього самооцінювання та готовності до подальшого профільного чи професійного навчання).

Тема 2.7. Проектування уроку «Здоров'я, безпека та добробут» на засадах сучасних підходів та в умовах різних форм навчання

Практикум з конструювання та моделювання сучасного уроку інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» на засадах діяльнісного, компетентнісного та особистісно орієнтованого підходів. Практичне відпрацювання алгоритмів структурування навчального заняття з урахуванням вимог Нової української школи та психофізіологічних особливостей підлітків та вимог соціальної й здоров'язбережувальної освітньої галузі в НУШ.

Структура та етапи побудови ефективного уроку, добір методів і форм навчання, що забезпечують активну участь учнів у пізнавальній діяльності. Побудова заняття через призму формування ключових компетентностей (екологічної, цифрової, соціальної тощо), діяльнісного та особистісно орієнтованого підходів. Моделювання етапів уроку, де вчитель виступає модератором індивідуальних та групових траєкторій учнів.

Розробка та взаємоаналіз конструктів (технологічних карт / сценаріїв) уроків для різних форм організації освітнього процесу (очної, дистанційної, змішаної). Моделювання інтерактивних та практико-орієнтованих елементів заняття: тренінгових вправ, кейс-стаді, симуляцій з цивільної безпеки та відпрацювання моделей здорової поведінки.

3.1. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

1. Змоделювати навчальне заняття на основі проблемно-проектного підходу до навчання (теми 2.2, 2.7).

2. Розробити компетентнісно орієнтовані завдання, спрямовані на виявлення досягнень учнів з 3 групи обов'язкових результатів навчання у соціальній і здоров'язбережувальній освітній галузі Держстандарту («Аргументований вибір здорового способу життя, аналіз і оцінка наслідків і ризиків»; тема 2.6).

3.2. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Розкрийте сутність нових ролей та функцій учителя в освітньому процесі НУШ (фасилітатор, коуч, модератор) та наведіть приклади їх прояву на уроках галузі (тема 1.1).

2. Запропонуйте приклади вправ чи експрес-технік для підтримки ментального здоров'я підлітків та зниження рівня тривожності на початку уроку (тема 1.2).

3. Опишіть виклики та можливості у впровадженні профорієнтаційного супроводу дев'ятикласників під час підготовки до вибору профілю навчання (тема 1.3).

4. Наведіть приклади використання середовищного та особистісно орієнтованого підходів для створення безпечного освітнього простору на уроці (тема 2.1).

5. Визначте особливості добору проблемних ситуацій для залучення учнів до аналізу життєвих кейсів з безпеки та добробуту (тема 2.2).

6. Обґрунтуйте ризики та безпекові вимоги при проведенні симуляційних вправ і практичних відпрацювань дій у надзвичайних ситуаціях (тема 2.3).

7. Доберіть приклади використання STEM-підходу (наприклад, проведення побутових розрахунків, вимірювань цифровими датчиками чи створення інфографіки) на занятті з безпеки та здоров'я (тема 2.4).

8. Наведіть приклади завдань за технологією глибинного навчання, спрямованих на розвиток критичного мислення під час аналізу суперечливої чи маніпулятивної інформації (тема 2.5).

9. Наведіть приклади найбільш ефективних експрес-інструментів формувального оцінювання, самооцінювання та взаємооцінювання учнів (тема 2.6).

10. Запропонуйте цифрові інструменти та сервіси для формування позитивної мотивації учнів і організації зворотного зв'язку за різних форм навчання (тема 2.7).

4. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль спрямований на визначення рівня досягнення очікуваних результатів навчання та сформованості професійних компетентностей слухачів відповідно до мети і завдань програми. Оцінювання здійснюється за результатами виконання практичних професійно орієнтованих завдань та підсумкового тестування. Максимальна кількість балів за виконання практичних завдань становить 60 балів, за підсумкове тестування – 40 балів.

Підсумкове тестування проводиться в цифровому або паперовому форматі та охоплює ключові питання змісту програми, зокрема нормативно-правові та концептуальні засади реалізації Державного стандарту базової середньої освіти, сучасні підходи до навчання предметів галузі, оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

Для успішного завершення навчання слухач/слухачка має набрати не менше 60 балів зі 100 можливих та виконати підсумкове тестування з результатом не менше 70 % правильних відповідей.

Обов'язковою складовою завершення навчання є підсумкова рефлексія, спрямована на самооцінювання слухачами власного навчального поступу та визначення можливостей практичного застосування набутих знань і вмінь у професійній діяльності.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові документи

1. Державний стандарт базової середньої освіти URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>

2. Державний стандарт профільної середньої освіти URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-2024-%D0%BF#Text>

3. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення: 05.06.2026).

4. Модельні навчальні програми. URL: <https://imzo.gov.ua/model-ni-navchal-ni-prohramy/>

5. НАКАЗ МОН від 02.08.2024 № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1093729-24#Text>

6. Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898 (зі

змiнами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 05.06.2026).

7. Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні : лист Міністерства освіти і науки України від 29.03.2022 № 1/3737-22. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zabezpechennya-psihiologichnogo-suprovodu-uchasnikiv-osvitnogo-procesu-v-umovah-voyennogo-stanu-v-ukrayini> (дата звернення: 05.06.2026).

8. Про затвердження концептуальних засад освітніх галузей та дорожньої карти реалізації концептуальних засад освітніх галузей на 2025–2030 роки : наказ Міністерства освіти і науки України від 20.08.2025 № 1163. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-kontseptualnykh-zasad-osvitnikh-haluzei-ta-dorozhnoi-karty-realizatsii-kontseptualnykh-zasad-osvitnikh-haluzei-na-2025-2030-roky> (дата звернення: 05.06.2026).

9. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity> (дата звернення: 05.06.2026).

10. Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання : наказ Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 № 1093. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia> (дата звернення: 05.06.2026).

11. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 12.10.2022 № 904. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-programi-pidvishennya-kvalifikatsiyi-vchiteliv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti-yaki-vprovadzhuyut-novij-derzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti> (дата звернення: 05.06.2026).

12. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text> (дата звернення: 05.06.2026).

Основна література

1. Берендєєв С., Косенчук Ю., Лисогор Л. Сучасні підходи і технології Нової Української школи: компетентнісно орієнтовані завдання як засіб формування ключових компетентностей: навчально-методичний посібник. Випуск 2. Київ, 2023. 145 с.

2. Діагностика та компенсація освітніх втрат у загальній середній освіті України : метод. рек. / кол. авт. ; за заг. ред. О. М. Топузова ; уклад. М. В. Головка. Київ : Педагогічна думка, 2023. 187 с. DOI: 10.32405/978-966-644-736-7-2023-190. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/736974/> (дата звернення: 05.06.2026).

3. Здоров'язбережувальна складова освіти: навчально-методичний посібник. – Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2024. – 128 с.
4. Здоров'я, безпека та добробут (посібник для 9 класу, частина 1). – Шиян О. І., Дяків В. Г., Седоченко А. Б., Тагліна О. В. – Київ-Харків: Видавництво «Ранок», 2025
5. Каталог компетентнісних завдань для НУШ. Методичний навігатор. URL: <https://nus-tasks.net/>
6. Методичний посібник “Як оцінювати в НУШ?” URL: <https://chatgpt.com/c/69483131-eb70-832b-a263-8a1309bce0b5>
7. Освітній портал «Освіта.ua». Як створювати ефективні інтерактивні уроки для покоління Z. URL: <https://osvita.ua>
8. Оцінювання в Новій українській школі: ресурс для розвитку замість вироку. URL: <https://nus.org.ua/2018/05/02/otsinyuvannya-v-novij-ukrayinskij-shkoli-resurs-dlya-rozvytkuzamist-vyroku/>
9. Пометун О.І. Урок, що розвиває критичне мислення. 70 методів в одній книзі: навч.-метод. посібник. Київ, 2020. 104 с.

Додаткова література

1. «Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 9 класу ЗЗСО. Інтерактивний електронний додаток. URL: <https://api.izzi.digital/preview/page/1438042?token=eae83bc51417470bda9396ef2bf933436a0a4cd46bf69e2ea8bb90687bdc33b7>
2. Інноваційна діяльність в освіті: теорія, методологія і практика формування професійних компетентностей : спільна монографія, наукове видання / С. І. Барда, Н. М. Деньга, В. О. Крамаренко, Л. П. Московець, В. П. Черненко, Г. О. Шкляєва, Т. В. Яценко; Комунальний заклад вищої освіти «Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія». – Горішні Плавні : ПП Олексієнко В. В., 2025. – 256 с.
3. Інноваційні технології: теоретичний аспект (навчально-методичний посібник). – Вербівський Д. С. – Житомир: ЖДУ ім. Івана Франка, 2025.
4. Лісова Т. та ін. Креативне мислення: національний звіт за результатами міжнародного дослідження якості освіти PISA-2022. Київ : Український центр оцінювання якості освіти, 2024. 260 с.
5. Людмила Лисогор, Сергій Берендєєв, Юлія Косенчук. Використання електронних освітніх матеріалів у освітньому процесі: сучасні підходи і технології Нової української школи. Випуск 1 : Навчально-методичний посібник. – Київ, 2023. – 117 с.
6. Наздоженемо: інструменти вимірювання та стратегії подолання освітніх втрат / ГС «Освіторія». URL: <https://osvitoria.org/podolannia-osvitnikh-vtrat/>.
7. НУШ у базовій середній освіті: соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь (методичні рекомендації). – Упорядник: Поліщук Н. А. – Луцьк: Волинський ІППО, 2025
8. Портал превентивної освіти. URL: <http://autta.org.ua/>

9. Психологічна служба / Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/osvita-2/pozashkilna-osvita/psikhologichna-sluzhba>.

10. Соціальна та здоров'язбережувальна галузь: критерії оцінювання. 5–9 класи НУШ. – Міністерство освіти і науки України, 2024. URL: <https://osvita.ua/school/estimation/92741/>

11. Центр інноваційної освіти «Новий день». Вплив ігрових методик на навчальну мотивацію школярів. URL: <https://www.noviyden.com.ua>